

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **S. A.**
státní příslušnost: Gruzie
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2020, čj. OAM-516/ZA-ZA11-ZA20-2020,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Gruzie je totiž na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí. Domnívá se, že žalovaný řádně neposoudil faktickou možnost žalobce získat ochranu před pronásledováním v Gruzii. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobce namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 11. 8. 2020. K důvodům žádosti uvedl, že v minulosti pracoval v armádě jako voják. Byl v Afghánistánu a účastnil se také gruzínsko-abchazského konfliktu. Po ukončení činnosti v armádě začal v letech 2017 - 2019 vykonávat partyzánskou činnost na hranicích s Abcházíí. Na dotaz, co přesně žalobce jako protivládní partyzán dělá, odpověděl: „překračujeme hranice k nám. Zastáváme se našeho lidu se zbraní v rukách.“ V této souvislosti jej pronásledovala gruzínská vláda a ruští vojáci. Sledují veterány a vyhrožují jim, že je zavraždí. Čtyři jeho kamarádi již zabili. Jednoho z nich otrávil plynem a druhému zařídili havárii. Bylo to v letech 2006, 2010, 2016 a 2019. I žalobce měl již dvakrát dopravní nehodu. K výhrůžkám žalobce konkrétně uvedl, že když jde domů, někde stojí auto a někdo odtamtud řekne, ať je žalobce na jejich straně. V Tbilisi ho pořád někdo sleduje. Žalobce se obrátil na policii, řekl jim o tomto problému, ale vůbec jej nevyslechli. Dál řešit to nemělo smysl. Žalobce si myslí, že ho sledují od roku 1993. Naposled byl žalobce v Abcházii v dubnu 2019. Poté až do svého odjezdu z vlasti v září 2019 bydlel v Tbilisi na různých místech.
3. Žalobce dodal, že nejprve byl příslušníkem ruské armády. V roce 1990 utekl a nastoupil ke gruzínské armádě. Rusové chtějí, aby za svou dezerci pykal. V roce 1992 žádali o jeho vydání. Gruzie ho však nevydala. Žalobce nikdy nebyl z ničeho oficiálně obviněný. Pětkrát jej ale zatkli během vlády Ševardnadzeho – v letech 1993, 1995, 1999, 2006 a 2010. Pomáhali rodinám zemřelých, proto je na pár měsíců zadrželi a pak pustili. Přestože v té době ještě pracoval pro armádu, z armády jej nepropustili.
4. Žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení informace o zemi původu, konkrétně materiál *Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu* z července 2020 („Hodnocení Gruzie“). Podle této zprávy v Gruzii obecně nedochází k porušování základních práv a svobod. Centrální vláda nemá pod kontrolou pouze separatistické regiony Abcházie a Jižní Osetie. V Gruzii nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. Gruzie je členem OSN a přistoupila k základním lidskoprávním úmluvám. Gruzínská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Gruzínští občané mohou podat stížnost ke státnímu zastupitelství. Případným zneužitím pravomocí státních úřadů se rovněž zabývá ombudsman a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případech porušení práv jednotlivců.
5. Žalovaný shledal na základě výpovědi žalobce a informací plynoucích z citovaného materiálu, že v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobce kromě jednoho pokusu obrátit se na policii zcela rezignoval na jakoukoliv pomoc gruzínských státních orgánů. Z informací o zemi původu však plyne, že gruzínští občané mohou využít legální právní prostředky na ochranu svých práv.
6. Navíc sám žalobce ani na opakované otázky správního orgánu nedokázal sdělit, kdo z gruzínské vlády jej měl pronásledovat a v jaké podobě. Obavu o svůj život vyvozuje ze smrti jeho kamarádů a své účasti ve dvou autonehodách. Neuvedl však relevantní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že on sám je terčem adresného zájmu gruzínských státních orgánů. V případě, že by skutečně měli zájem o žalobce, jistě by si k tomu našli prostředky. Nelze proto dojít k závěru, že by stát žalobce neochránil.

Žalovaný poukázal také na to zjevnou účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Přestože žalobce do ČR přicestoval již v září 2019, žádost podal v srpnu 2020. Zjevným motivem této žádosti je proto pouze legalizace pobytu.

7. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek pro použití § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Rozhodnutím ze dne 2. 11. 2020, č. j. OAM-516/ZA-ZA11-ZA20-2020 („rozhodnutí žalovaného“), zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

8. Žalobce namítá, že domněnka o označení určité země původu jako bezpečné, je vyvratitelná. Žalovaný musí v každém jednotlivém případě zkoumat, zda lze ve vztahu k dotyčnému žadateli danou zemi považovat za bezpečnou. V případě žalobce tomu tak není. Žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Obstaral si pouze jedinou zcela obecnou zprávu, která nemá vazbu na žalobcovy individuální důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Tuto zprávu navíc vypracoval sám žalovaný. Nelze ji proto považovat za objektivní.
9. Při aplikaci konceptu bezpečné země původu sice leží větší část důkazního břemene na žadateli. Neznamená to však, že by se na něj důkazní břemeno kompletně přesunulo a že by žalovaný mohl zcela rezignovat na shromáždění přesných a aktuálních zpráv o zemi původu. I v tomto případě má žalovaný povinnost řádně zjistit skutkový stav. To ale v případě žalobce neudělal.
10. Žalobce navíc svou část důkazního břemene unesl tím, že žalovanému poskytl věrohodnou výpověď. Zároveň uváděl skutečnosti, které mohou mít relevanci minimálně pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný se s těmito tvrzeními měl vypořádat. Konstatoval pouze obecně, že žalobce má v Gruzii k dispozici určité prostředky nápravy, které mohl využít. V odůvodnění rozhodnutí však chybí skutkové závěry ohledně toho, zda by se žalobci skutečně mohlo dostat efektivní vnitřní ochrany. Odkázal na judikaturu, ze které plyne, že jako důvod neudělení mezinárodní ochrany nemůže obstát argument, že žadatel v zemi původu nepožádal o pomoc státní orgány. V některých případech na takovém předchozím pokusu nelze trvat.
11. Závěrem žalobce namítá, že mu nelze přičítat k tíži to, že o mezinárodní ochranu požádal až po roce pobytu v ČR. Odkázal na relevantní judikaturu podporující tento argument.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. K obavě žalobce z pronásledování gruzínskou vládou a ruskými vojáky žalovaný uvedl, že tvrzení žalobce považuje za nepodložené, ale uznává, že se může jednat o pronásledování ze strany soukromých osob. Se státními orgány však žalobce žádné problémy neměl. Mohl se proto obrátit na kompetentní orgány své země.
13. Hlavním motivem žalobce je legalizace pobytu. O mezinárodní ochranu požádal téměř po roce svého pobytu v ČR. Téměř po celou dobu svého pobytu přitom porušoval pravidla cizineckého práva. Byl v ČR nelegálně.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
15. Žaloba *není důvodná*.
16. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se *neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a*.
17. Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie*.
18. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak*. Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie*. Zařazení Gruzie na tento seznam znamená, že Gruzie (s příslušným teritoriálním omezením) splňuje výše podmínky pro označení země za bezpečnou podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vychází z procedurální směrnice (viz příloha č. I). Žalovaný tedy nemá povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu
19. Pokud tedy žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. A každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70).
20. Žalobce prvně namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože si neobstaral dostatek relevantních informací o zemi původu. V případě použití institutu bezpečné země

původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Je proto postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil pouze zprávu *Hodnocení Gruzie*, která zdůvodňuje naplnění podmínek pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. Teprve pokud by žalobce doložil, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci tvrzení žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Jak krajský soud zdůvodní níže, žalobce domněnku bezpečnosti nevyvrátil.

21. Nedůvodná je i námitka žalobce, že výše uvedená zpráva je neobjektivní, protože jejím autorem je sám žalovaný. Procedurální směrnice počítá s tím, že hodnocení, zda je určitá země bezpečnou zemí původu, bude provádět členský stát, který posuzuje žádost o mezinárodní ochranu. V čl. 37 odst. 3 podmiňuje toto hodnocení tím, že se má zakládat na řadě zdrojů informací, zejména informací z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací. Zpráva, kterou žalovaný použil jako podklad rozhodnut, to splňuje.
22. Vyvrátit domněnku bezpečnosti Gruzie nejsou způsobilé ani důvody, pro které žalobce žádá o udělení mezinárodní ochrany.
23. Žalobce svou žádost opírá o údajné pronásledování ze strany Rusů a gruzínské vlády v souvislosti s jeho partyzánskou činností v Abcházii. Tvrzení, z nichž žalobce dovozuje hrozbu pro jeho život, jsou však příliš nekonkrétní na to, aby mohla vyvrátit domněnku bezpečnosti Gruzie. Žalobce mluvil o lidech, kteří jej sledují a kteří stojí za smrtí čtyř jeho přátel. Nepřiblížil však, o jaké lidi se má konkrétně jednat. Z jeho výpovědi není ani jasné, zda to byli zmiňovaní Rusové nebo představitelé Gruzie. Žalobce jednou uváděl, že si myslí, že jej sledují již od roku 1993 (opět není jasné, kdo). Poté tvrdil, že vláda jej začala utiskovat v roce 2017. Přestože k úmrtí prvního z jeho kamarádů, který měl být ve stejné situaci jako žalobce, došlo v roce 2006. Přestože toto „pronásledování“ již údajně trvá minimálně dva, resp. 28 let, žalobce žádné konkrétní problémy neměl. Z výpovědi žalobce tedy není jasné, kdo přesně jej sleduje, kdy to začalo, co je důvodem a co tím sleduje. Je to přitom právě žalobce, kdo v azylovém řízení nese břemeno tvrzení a břemeno důkazní, které je navíc v tomto případě zvýšené, protože je Gruzie na seznamu bezpečných zemí. Výpověď žalobce je však natolik chaotická, nekonzistentní a neurčitá, že lze jednoznačně konstatovat, že své břemeno neunesl a domněnku bezpečnosti nevyvrátil.
24. Pokud jde o namítaný způsob, jakým žalovaný posuzoval otázku vnitřní ochrany, tak judikatura, na kterou žalobce odkazuje, není v tomto případě relevantní. Týká se totiž posuzování vnitřní ochrany v případě „klasických“ azylových žádostí cizinců ze zemí, kterou se nepovažují za bezpečné. V případě bezpečných zemí původu však platí domněnka dostupnosti vnitřní ochrany, vzhledem k tomu, že pokud by ochrana před pronásledováním obecně dostupná nebyla, nemohla by se dotyčná země vůbec dostat na seznam. Žalovaný tak může posuzovat pouze to, zda žalobce doloží, že i přes obecně dostupnou ochranu v zemi původu v jeho případě taková ochrana dostupná není. Nejprve by ovšem žalobce musel uvádět takové důvody, z nichž by plynulo, že mu v zemi původu potenciálně hrozí pronásledování nebo vážná újma. Jak ovšem plyne z výše uvedeného, to

se žalobci nepovedlo. Otázku, zda žalobce vyvrátil domněnku dostupnosti vnitřní ochrany, proto žalovaný vůbec nemusel zvlášť posuzovat.

25. Žalobce má částečně pravdu v tom, že čas podání žádosti o mezinárodní ochranu mu sám o sobě nelze klást k tíži a jeho žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou pouze proto, že ji nepodal bezprostředně po vstupu na území ČR (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49). Ač krajský soud souhlasí s námitkou žalobce, že prodlení s podáním žádosti o mezinárodní ochranu nemají relevanci pro posouzení jeho žádosti, v tomto případě se však nejednalo o rozhodný argument pro zamítnutí jeho žádosti pro zjevnou nedůvodnost. K tomu vedla skutečnost, že žalobce neprokázal, že v jeho případě Gruzie bezpečnou zemí není.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. listopadu 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: B. K.